

המרכז הישראלי לחקר המגזר השלישי • אוניברסיטת בן-גוריון בנגב • ת.ד. 653, באר-שבע 84105
טלפון: 07-647-2323 • פקס: 07-647-2933 • ICIR Web: http://www.bgu.ac.il/ICTR • ICIR e-mail: ictr@bgumail.bgu.ac.il

המרכז הישראלי לחקר המגזר השלישי מודיע על הענקת פרס על חדשנות ומקוריות במחקר המגזר השלישי

ועדת ההיגוי של המרכז הישראלי לחקר המגזר השלישי החליטה להעניק פרס מיוחד לחוקר ישראלי או זר, שבמחקרו פיתח מסגרות או מתודולוגיות חדשניות, ועל ידי כך תרם באופן משמעותי להכנת המגזר השלישי ולפיתוח החשיבה על מגזר זה או האספקטים השונים שלו. הפרס, שיוענק בפעם הראשונה בכנס השנתי השני של המרכז הישראלי לחקר המגזר השלישי במרץ 1999, יסייע בקידום ההכרה וההערכה של תחום מחקר חדש זה.

הכנס השנתי השני של המרכז לחקר המגזר השלישי יתמקד ב"מאפיינים של המגזר השלישי בישראל".

השלישי המתנהל כעת ב-35 מדינות. הוא יציג ממצאים ראשוניים מהפרויקט ההשוואתי שיאפשרו לראות את הנתונים על המגזר בישראל בפרספקטיבה בינלאומית.

פרופ' לסטר סלמון Prof. Lester Salamon

אורח נכבד נוסף שאישר את השתתפותו בכנס השנתי הוא פרופ' אנטונין זאנגר, מאוניברסיטת ציריך. בשווייץ, שהוא כיום הנשיא של האגודה הבינלאומית לחקר המגזר השלישי (ISTR)

עם פתיחת השנה האקדמית, החלו הכנות המרכז הישראלי לחקר המגזר השלישי לקראת הכנס השנתי השני לצבור תאוצה. על בסיס הכינוס המוצלח שהיה בשנה שעברה, יספק הכנס, גם הפעם, במה לחוקרים ישראלים של המגזר השלישי, מכל הדיסיפלינות, להציג את מחקריהם. אולם, השנה, לאור העובדה שהעבודה על מיפוי מגזר המלכ"רים בישראל, שהיא חלק מפרויקט הופקינס, נמצאת בשלביה הסופיים, ונתונים על מרכיבים רבים של הפרויקט יהיו זמינים ומעובדים, החליטו המארגנים להשתמש בכנס השנתי ככמה שבה יוצגו הממצאים הראשוניים הן של המחקר הישראלי והן של המחקר הבינלאומי ההשוואתי

הממצאים מהמחקר הישראלי יוצגו על ידי הצוותים שניהלו אותו על מרכיביו השונים: ה. בר-מור - היבטים משפטיים; א. סילבר זו. רוזנהק - היבטים היסטוריים; ע. הדר, ס. פלג, ל. ברנר, וח. כץ - היבטים כלכליים; ה. קטן ומ. טליאס - היבטי מדיניות; ב. נדרון; ש. שי, וא. לור - דפוסי תרומה והתנדבות, ש. שי וא. זיכלינסקי - השפעת המגזר על החברה.

אורח נכבד בכנס יהיה פרופ' לסטר סלמון, מאוניברסיטת ג'והנס הופקינס בארה"ב, היוזם והמנהל של "פרויקט הופקינס" - פרויקט השוואתי של המגזר

תוכן העניינים:

- א הכנס השנתי השני של המרכז לחקר המגזר השלישי
- א המרכז הישראלי לחקר המגזר השלישי מודיע על הענקת פרס
- ב המרכז הישראלי לחקר המגזר השלישי מעניק מלגות
- ב קול קורא
- ב הכנס השלישי של האגודה הבינלאומית לחקר המגזר השלישי (ISTR)
- ב פרסומים צפויים במרכז
- ג דבר מהל המרכז
- ד פרויקט חדש: מסד נתונים על המגזר השלישי בישראל
- ד אורחת במרכז: פרופ' דברה מש
- ז כנסים בינלאומיים

הכנס השלישי של האגודה הבינלאומית לחקר המגזר השלישי (ISTR), ג'נבה, יולי 1998

נכרות ישראלית מרשימה בת למעלה מתריסר חוקרים, שכחציתם הציגו מעבודתם בכלס

דגש רב הושם בכנס גם על ההיבטים החברתיים ועל יצירת קשרי מחקר בין-לאומיים בין חברי האגודה פעילות חברתית הבה, בחלקה מאורגנת ובחלקה לא רשמית, התקיימה מרוץ לחזרי ההרצאות. בין אלו ניתן לציין הפלגה וסעודה רבת משתתפים על אגם ג'נבה, קוקטייל וסיום כמנויאון הצלב האדום והטהור האדום, ועוד. כן הושקו מספר דשתונת חוקרים אזוריות, וכונו קשרי שיתוף-פעולה מחקרית רבים

הכנס רב המשתתפים (נכחו בו כ-400 מחברי האגודה, ולצדם אורחים רבים נוספים) זכה להצלחה ניכרת שהתבטאה בשביעות הרצון שהביעו המשתתפים באשר לרמתו האקדמית, האווירה הנעימה ששררה בו והיעילות שאפיינה את ניהולו וביצועו. באסיפת חברי האגודה שנערכה בסופו הוכרזה דבלין באירלנד כאתר לכנס הדו שנתי הבא, שיוערך ביולי 2000.

פרסומים צפויים ב"מרכז הישראלי לחקר המגזר השלישי"

האוכלוסייה הישראלית הנוגות. בסקר נבחנו דפוסי התרומה וההתנדבות של הציבור בישראל, וכן עמדות כלפי תרומה והתנדבות וכלפי התורמים והמתנדבים. הממצאים מנותחים על-פי משתנים שונים כדוגמת מין, השכלה, רמת דתיות ועוד.

3. **דפוסי תרומה והתנדבות של הציבור הערבי בישראל, 1997**: מאת ד"ר אסעד גאם. פירסום זה מציג, לראשונה בישראל, נתונים על דפוסי ההתנדבות והתרומה של הציבור הערבי בישראל. על בסיס נתוני סקר התרומה וההתנדבות שערך **המרכז הישראלי לחקר המגזר השלישי**, מנותחים דפוסי ייעדי התרומה וההתנדבות של הציבור הערבי, וכן עמדותיהם כלפי תרומה והתנדבות וכלפי התורמים והמתנדבים. פרסום זה יצא גם בתרגום ערבי.

האגודה הבינלאומית לחקר המגזר השלישי הוקמה רק בתחילת העשור, אך כבר עתה היא הארגון המוביל בתחומה וחברים בה מאות חוקרים ממדינות שונות ברחבי העולם וממגוון דיסציפלינות מדעיות. בראשה עומד כיום **פרופ' אנטוניו ואגנר מאוניברסיטת ציריך** בשוויץ. לאגודה תפקיד חשוב בקידום מחקר בינלאומי ורב-תחומי במגזר השלישי, והיא עושה זאת באמצעים רבים ושונים, וביניהם הוצאת הבטאון **Voluntas**, עריכת כנסים בינלאומיים, תמיכה ברשתות חוקרים אזוריות, ועידוד ותמיכה ביצירת שיתופי פעולה מחקריים.

פעילותה של האגודה רבה ופורייה, והדבר ניכר בכנס שערכה האגודה הקיץ באוניברסיטת ג'נבה שבשוויץ. כנס זה הוא הכנס הדו-שנתי השלישי שעורכת האגודה עמד בסימן תרומתו של המגזר השלישי בקידום שלום ופתרון סכסוכים, והוצגו בו לראשונה ממצאים מן המחקר הבינלאומי של ארגוני שלום ופתרון סכסוכים (ISPO) בנוסף לכך הוצגו בה כ-200 עבודות של חוקרים בעשרות מושבים. בין המשתתפים בכנס הייתה

להלן הפרסומים המתוכננים לצאת במסגרת **המרכז הישראלי לחקר המגזר השלישי** בחודשים הקרובים. כל הפרסומים יופקו בעברית ובאנגלית, וקיימת תכנית לארגן יום עיון בנושא כל אחד מהפרסומים.

1. **היבטים משפטיים של המגזר השלישי**: מאת ד"ר הדרה בר-מור. בחוברת תיאורים וניתוחים של המסגרת המשפטית שבה פועלים ארגוני המגזר השלישי, ובתוכה חוקי ההתאגדות, המיסוי וחוקים הנוגעים אחרים. כן יידונו נהלי הרושם והדיווח, כללי נהגיו ועוד.

2. **דפוסי תרומה והתנדבות של הציבור בישראל, 1997**: מאת פרופ' בני גדרון, פרופ' שמואל שי, אלון לזר. בפירסום זה מוצגים ממצאים מסקר תרומה והתנדבות שנערך על מדגם מייצג של כל

המרכז הישראלי לחקר המגזר השלישי מעניק מלגות לתלמידים לתואר שני ושלישי

ועדת ההיגוי של המרכז הישראלי לחקר המגזר השלישי החליטה לפתח תכנית מלגות במסגרתה יוענקו מלגות לתלמידי מחקר המעורבים בחקר המגזר השלישי בישראל או היבטיו השונים.

שלוש מלגות יוענקו בשנה האקדמית 1998/9. האחת לעבודת דוקטוראט (40,000 ש"ח) ושתיים לעבודת מאסטר (16,000 ש"ח כל אחת). בעזרת תכנית זו מקווה **המרכז הישראלי לחקר המגזר השלישי** להגשים שתי מטרות: בטווח הקצר, מחקר המתבצע על ידי מקבלי המלגות יוסיף לידע הקיים על המגזר השלישי בישראל. בטווח הארוך, אמורה התכנית לעודד חוקרים ישראלים מוכשרים, מדיסיפלינות שונות, לבחור בהיבטים שונים של המגזר השלישי כתחום מחקר, ולהתמחות בתחום זה.

משתתפי הכנס השנתי של **המרכז הישראלי לחקר המגזר השלישי** יקבלו הזדמנות להכיר את זוכי המלגות, בטקס שבו יוענקו המלגות במהלך ארוחת הערב החגיגית ב-10 במרץ 1999.

קול קורא

חוקרים המעוניינים להציג את עבודת המחקר שלהם, בכנס השנתי של **המרכז הישראלי לחקר המגזר השלישי**, מתבקשים לשלוח תקציר, באורך של עמוד אחד, לפי הכתובת:

"ועדת הכנס השנתי"

המרכז הישראלי לחקר המגזר השלישי

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

ת.ד. 653

באר-שבע 84105

מועד אחרון לקבלת תקצירים:

31.12.98

דבר מנהל המרכז

פרופ' ב. גדרון

צריך למלא בחברה "חוק חופש המידע" שעבר לאחרונה בכנסת דורש מרשויות ציבוריות (גם מספר יוצאים מן הכלל) להציג את המידע שברשותם בפני הציבור, על פי בקשתו. זהו חוק מהפכני עבור הביורוקרטיה הישראלית כאשר ייושם, חוק זה ישפיע על נגישות המידע על ארגוני מגזר שלישי, בייחוד אצל רשויות המהסקות לחשוף אותו. החוק צריך לרזז את התהליך בו נתונים על היבטים כלכליים של המגזר השלישי הנמצאים בידי רשויות מס ההכנסה, שכיום אינם נגישים לציבור לפי חוק, יפתחו לציבור.

אולם פתיחות לא נוגעת רק למידע המוחזק על ידי רשויות ממשלתיות. הנושא קשור, באותה מידה, לארגוני המגזר השלישי, שחלקם מסרבים לחשוף מידע על פעולותיהם ומצבם הפיננסי. ראוייה לציון התכנית של "מגזר ההתנדבות והמלכ"רים" בישראל ליצירת קוד אתי לארגוני מגזר שלישי, שיכלול שקיפות ופתיחות. קשה לשער כיצד אנו, החוקרים, נוכל לקדם את המחקר בתחום ללא פתיחות שכזו.

הרשו לי לסיים טור זה בברכה פרידה, סמדר קרא-מורנו עוזבת את המרכז הישראלי לחקר המגזר השלישי. בעוד שהתואר הרשמי שלה היה "רכזת מנהלית" של המרכז, תמיד ראיתי בה כשותפה. היא לא חסכה מאמצים כדי להכתיח שפעילויות המרכז תהינה באיכויות הגבוהות ביותר. זה כלל לא רק את הכנס השנתי שהיא ארגנה כמו ידיה במרס האחרון, או העלון והפרסומים שהפיקה, אלא גם את האדיבות בה טיפלה בכל הפונים אלינו והמהירות בה העניינים טופלו. בארוחת הערב בכנס כשנה שעברה, הרמנו כולנו כוסית וכרכנו אותה לרגל נישואיה הקרובים, אני בטוח כי כולכם תצטרפו אלי כהרפת כוסית (וירטואלית) ואיחולי הצלחה רבה לסמדר ובעלה בתל-אביב.

מחליפתה של סמדר היא אפרת נתיב-רוזן המגיעה למרכז עם רקע אקדמי וניסיון מרשימים. אפרת תהיה מעורבת באופן פעיל בחלק מהמחקרים של המרכז.

פרויקט חדש נוסף שהמרכז הישראלי לחקר המגזר השלישי יחל בו השנה הוא בנות מאגר הנתונים של המגזר השלישי בישראל. פרטים על פרויקט זה מוצגים בעמ' 17.

בעוד שנתונים על המגזר העסקי ועל המגזר הציבורי, המאפשרים דיווחים תקופתיים על היבטים שונים של מנורים אלו, זמינים לחוקרים, אין נתונים דומים על המגזר השלישי החשיבות של מסד נתונים זה לחקר המגזר השלישי בישראל ולפיתוח מדיניות כלפיו מובנת מאליה. הנתונים אותם אנו מבקשים והקובץ אותו אנו מנסים לפתח יאפשרו לחוקרים מבט מקיף ומעמיק על המגזר השלישי בישראל. מונויות שונות או היבטים ספציפיים של מגזר זה.

מנתונים חלקיים הנמצאים כבר בידינו ברור לנו כי פרויקט זה יהיה ארוך וממושך כיוון שאת הנתונים הגולמיים צריך "לעקות" ולארגן מחדש. בעיות אלו היו צפויות וניתן להתמודד עמן. אולם, בתהליך הקמת מסד נתונים זה, התברר לנו כי עלינו להתגבר על קושי מוקדם נוסף, קרי - השגת הנתונים חלק מהקבצים, בייחוד אלו המנוהלים על ידי מנהל הכנסות המדינה, חסומים על פי חוק בפני הציבור. במקרים אחרים, בהם לא קיימות מנכלות חוקיות, הניסיון שלנו נראה כי חלק מהרשויות (אבל בהחלט לא כולן) המחויקות במידע מסוג זה סרבו לשתף פעולה. והניסיונות שקנו להשגת הנתונים עולים בתוהו זהו לא עניין פרטי בין המרכז הישראלי לחקר המגזר השלישי ורשות ציבורית כלשהי - זו שאלה עקרונית - הנושא על הפרק הוא פתיחות ושקיפות מול סנירות וחשאיות של המגזר השלישי. מדיניות של סודיות רומזת כי לאלו המנהלים אותה יש מה להסתיר.

אין להגנים בחשיבות של פתיחות ונגישות המידע על ארגוני המגזר השלישי לציבור הכללי ולחוקרים כאחד, משאזא קשור ישירות לסוגיית אמון הציבור בארגוני המגזר השלישי, שבתורו קשור לסוגי התפקידים שמגזר זה

בסקירת התכניות לשנה האקדמית הקרובה, נראה כי תהיה זו שנה מרתקת במיוחד! הצלחת המרכז הישראלי לחקר המגזר השלישי במשך שנת קיומו הראשונה, בניית התשתית ובפיתוח מספר מחקרים. תאפשר לנו כבר השנה "לטפק את הסחורה" ולהציג ממצאים בחלק מהפרויקטים.

בימים אלו אנו שוקדים על שלושה פרסומים מקוריים העוסקים באספקטים שונים של המגזר השלישי בישראל, עם נתונים מרתקים על נושאים שטרם נחקרו (ראה עמ' 17). עם פרסומה של כל חוברת יאגן המרכז הישראלי לחקר המגזר השלישי יום עיון בנושא הפירסום, בהם ישתתפו דמויות מובילות מהתחום הרלוונטי. בארגון ימי עיון אלו ייעשה מאמץ לשתף ולערב ארגונים נוספים הקשורים לנושא על מנת להביא את ממצאי המחקר לידיעת ציבור גדול ככל האפשר.

הכנס השנתי השני שלנו יהיה ארוץ חשוב נוסף בפעילות המרכז השנה. אנו שמחים ששניים מהדמויות המובילות במחקר הבינלאומי על המגזר השלישי, **פרופ' לסטר סלמון ופרופ' אנטוני ואגנר**, ישתתפו בכנס.

פרופ' סלמון בא להיות עמנו בעת פרסום הנתונים הראשוניים של המחקר הישראלי על מיפוי המגזר השלישי. לא רק שהוא יניב על ממצאים אלו, אלא הוא גם ישתף את באי הכנס בכמה מהממצאים החדשים של המחקר. ההשוואתי (פרויקט הופקינס) שהוא עומד בראשו.

פרופי ואגנר, משיא האגודה הבינלאומית לחקר המגזר השלישי (ISTR), יסקור את מצב המחקר בתחום המגזר השלישי בעולם כיום.

בהסתמך על הניסיון שנרכש מהכינוס הקודם, נערוך השנה כנס של יומיים במלון "היאטי" בים-המלח. זה יאפשר נוכחות "יציבה" יותר ויאפשר למשתתפי הכנס זמן רב יותר לפגישות לא-פורמליות. דאגנו לכך כי המחיר יהיה שווה לכל נפש. סטודנטים יזכו למחיר מיוחד על מנת לעודד רבים ככל האפשר להשתתף.

כנסים בינלאומיים בתחום המגזר השלישי International Conferences on the Third Sector

March 25-26, 1999

1999 Independent Sector Research Forum, "Crossing the Borders: Collaboration and Competition between Nonprofits, Business and Government". Alexandria, Virginia.
Contact: Independent Sector, 1828 L Street, NW, Washington, D.C. 20036, USA; phone: (202) 223-8100, fax 202-457-0609

פרויקט חדש: מסד נתונים על המגזר השלישי בישראל

כמאגרי המידע השונים בכלל, ובאלו הציבוריים בפרט.

הכוונה היא לפתח מאגר מידע שיחזיק תחת קורת גג אחת את המידע הקיים והזמין בארץ כיום אודות ארגוני המגזר השלישי, ובתוכו מידע מבני, משפטי וכלכלי, נוכחי והיסטורי, על כל ארגוני המגזר. בשלב הראשון ייאסף המידע מן המקורות השונים, ולאחר מכן הוא ייוקא, יסודר וימוחשב כך שיעמוד בקריטריונים קפדניים של איכות ומהימנות, ויוכל לשמש לצורכי מחקר וקביעת מדיניות.

הנתונים השמורים במאגר יישמשו את חוקרי המרכז הישראלי לחקר המגזר השלישי לשם הפקת פרסומים ודו"חות על סמך המידע שיואסף במאגר. לאחר השלמתו יעמוד מסד הנתונים לרשות חוקרים נוספים.

בשלב זה נמצאת העבודה בתחילת הדרך: הושגו מספר מאגרי מידע ציבוריים אודות ארגוני המגזר, ומתקיים משא ומתן עם אחרים על מסירת המידע. מאמץ רב מושקע בפיתוח תשתית שתאפשר סידור ומיווג המקורות. עם כל הקשיים יש בתכניתנו להציג ממצאים ראשוניים ממאגר מידע זה בהודשים הקרובים.

מבנה מנהלי של המרכז הישראלי לחקר המגזר השלישי

ועדת ההיגוי: באוניברסיטת בן-גוריון; פרופ' ג. אקרמן (יו"ר), פרופ' ג. ווינבלט, פרופ' ר. כרמי, פרופ' א. דויבל

מנהל המרכז: פרופ' בנימין גדרון

יועץ מתודות: פרופ' שמואל שי

עוזרת למנהל המרכז: אפרת נתיב-רויך

בעקבות הגידול הניכר בהיקפי המגזר השלישי בישראל ובחשיבותו למשק ולחברה, הולך וגובר העניין במגזר זה, בקרב הציבור ובקהילייה האקדמית. היות שכך, מתעורר הצורך במקור מידע זמין, איכותי ויציב אודות נורם חשוב זה בכלכלה ובחברה בישראל.

כיום מצב המידע אודות המגזר השלישי בארץ החוק מלהשביע רצון. נתונים רבים אודותיו אינם נאספים באופן רציף וסדיר, ואלו שנאספים מפוזרים בין גורמים ומשרדים שונים, ונאספים ללא תיאום או תכנון משותף. חלק גדול מן המידע שנאסף על-ידי גופים ציבוריים אינו פתוח ונגיש לציבור, ולעתים קרובות אף אינו משמש כלל את קובעי המדיניות בעבודתם. מאגרי מידע שונים לוקים באי דיוק ובחוסר סדר, ואין כוח אדם שיטפל בתיקונם ושימורם. המידע הקיים מפוצל ואין נורם שמאחד ומשלב את הנתונים השונים הקיימים אודות ארגון יחיד או קבוצת ארגונים. חוקרים רבים מכירים בודאי את תחושת התסכול שנהווית לכל ניסיון לבצע מחקר כמותי על המגזר השלישי בשל מצב זה, ואת הבעייתיות המתודולוגית הכרוכה בשימוש במידע הקיים.

המרכז הישראלי לחקר המגזר השלישי רואה הקמת מסד נתונים מקיף שכזה כאחת ממשימותיו העיקריות, ואת כחלק מתפקיד המרכז: לספק לציבור ולקובעי המדיניות בישראל את הנתונים שיאפשרו הבנה טובה יותר של פעילות הארגונים במגזר השלישי, והכוונת המדיניות הציבורית כלפיהם. בהתאם לכך אנו מתכוונים להקים ולהפעיל מאגר מידע מקיף אודות ארגוני המגזר השלישי בישראל, שישלב את המידע הקיים אודותם

אורח'ס מרכז: פרופ' דברה מש

באפריל 1999 יחל שלב חדש בהתפתחות המרכז הישראלי לחקר המגזר השלישי כאשר נארח לראשונה עמית מחקר מחו"ל. תהיה זו פרופ' דברה מש, פרופסור חבר באוניברסיטת אינדיאנה, אשר תתארח במרכז למשך סמסטר ותנהל מחקר על תוכנית פרי"ח.

פרופ' מש קיבלה דוקטורט בהתנהגות ארגונית ובניהול משאבי אנוש בביה"ס למנהל עסקים באוניברסיטת אינדיאנה. מ-1992 היא מרצה ב-School of Public and Environmental Affairs באוניברסיטת אינדיאנה. בין תחומי המחקר שלה היא מנהל שגינות ניהול וכוח אדם.

בשנים האחרונות החלה להתעניין בסוגיות ניהול מתנדבים. יחד עם פרופ' גיימס פרי חוקרת פרופ' מש את AmeriCorps, זוהי תוכנית אמריקאית לאומית, המאפשרת למעמדים ללימודים אקדמיים להתנדב במגוון מערכות שירות ציבוריות וקהילתיות ולקבל אגב כך מלגה וסיוע בשכר לימוד. מחקר זה הוליד עניין באוכלוסיה זו של מתנדבים ממזרח מלגות.

לאור העניין של פרופ' מש בישראל, הקישר לתוכנית פרי"ח התבקש מאליו התקופה שתשהה במרכז הישראלי לחקר המגזר השלישי תוקדש למחקר שיתמקד בתוכנית פרי"ח, במיוחד במאפייניה האירגוניים והניהוליים, ובהשוואה לתוכנית AmeriCorps.

יאנו מקדמים את בואה של פרופ' מש למרכז הישראלי לחקר המגזר השלישי בברכה! אומר פרופ' גדרון, מנהל המרכז. "ביקורה ומחקרה חשובים לנו משני טעמים: האחד, אנו פותחים בתכנית המאפשרת לחוקרים בינלאומיים בתחומים של המגזר השלישי לעבוד במחיצתנו ולשתף אותנו בידע שלהם ובהבנתם את המגזר השלישי. באותו זמן, אנו נהנה מהמחקרים המנהלים על ידי חוקרים אלו, בייחוד כאשר אלו מחקרים השוואתיים כמו במקרה של פרופ' מש".

Visitors at ICTR: Prof. Debra Mesch

In April 1999, ICTR will begin a new phase in its development when it will be hosting its first visiting scholar, Debra Mesch. Associate Professor from the School of Public and Environmental Affairs at Indiana University, will be spending a semester at ICTR in order to conduct research on Israel's Perach program.

Prof. Mesch earned her Ph.D. in organizational behavior and human resource management from the Graduate School of Business at Indiana University. Since 1992, she's taught at Indiana University's School of Public and Environmental Affairs (SPEA). Her research interests have included personnel and management issues. Lately, she became interested in issues of managing volunteers.

With one of her colleagues Prof. James Perry, Prof. Mesch had the opportunity to engage in researching AmeriCorps – a federal program in the US designed to provide prospective college students with an opportunity to volunteer in a wide array of public/community service settings and receive in the process a small stipend and tuition assistance. This study of AmeriCorps

volunteers aroused an interest in the field of "stipended" volunteers.

In light of her general interest in Israel, it was almost expected that she would be attracted to the Perach program. Perach differs from AmeriCorps. What impressed Prof. Mesch about this program was the extremely high proportion of students who take part (relative to AmeriCorps) and the name recognition associated with it. She then decided to take advantage of an upcoming sabbatical to examine Perach in what will be an attempt to study its organizational and managerial attributes and compare these AmeriCorps.

"We welcome Prof. Debra Mesch at ICTR" says Prof. Gidron, Director of ICTR. "Her extended visit and the study she will be engaged in is important for us on two counts: First, we are starting a program to enable international Third-Sector researchers to spend time with us and share their knowledge and insights. At the same time, we will be benefiting from the studies these researchers will conduct here, especially when these are comparative in nature, as is Prof. Mesch's".

ICTR offers Scholarships for Doctoral and Masters Students

ICTR's executive committee has decided to initiate a *scholarship program* in which stipends will be granted for research students who are engaged in studying the Israeli Third Sector or aspects thereof. Three scholarships will be granted in the 1998/9 academic year: One for a Doctoral dissertation (40,000 NIS, about \$10,000) and two for Masters theses (16,000 NIS each, about \$4,000).

ICTR hopes to achieve two objectives through its *scholarship program*: In the short run, research generated by scholarship-recipients will add to the existing knowledge on the Third Sector in Israel. In the long run, the program should encourage talented young Israeli researchers from different disciplines to choose issues pertaining to the Third Sector as their research topics and specialize in this line of study.

ISRAELI CENTER FOR THIRD SECTOR RESEARCH Newsletter

Contributors to this issue: Raviv Schwartz, Hagai Katz
Assitant to the Director: Efrat Nativ-Ronen
Graphic Design: Nitza Yogeve Printing: Hamachpil Banegev

Forthcoming publications of the Israeli Center for Third-sector Research

The Israeli Center for Third-sector Research plans to issue during the coming months the following publications each of which will appear in both Hebrew and in English.

1. *Legal Aspects of Israel's Third Sector* by Dr. Hadara Bar-Mor.

This paper will delimit and analyze the legal framework within which Third Sector organizations in Israel operate. Attention will be paid to tax exemption, incorporation, and other relevant laws. Registration and reporting procedures, norms of conduct and other legal issues will also be discussed.

2. *Patterns of Giving and Volunteering among Israelis, 1997* by Prof. Benjamin Gidron, Prof. Shmuel Shiyee, and Alon Lazar.

The findings from an extensive survey on giving and volunteering conducted on a representative sample of 1,500 adults will be presented and analyzed in this publication. The survey probed the philanthropic behavior of Israelis and their attitudes towards giving and volunteering and towards those who give and volunteer. The analysis will investigate the correlation between the patterns found in the survey and the variables of religion, gender, educational level and others.

3. *Patterns of Giving and Volunteering of the Arab Population in Israel, 1997* by Dr. As'ad Ghanem.

This publication will present, for the first time ever, a comprehensive analysis of the philanthropic behavior of the Arab population in Israel. It will be based on the findings of the Giving and Volunteering survey conducted by the **Israeli Center for Third-sector Research**. This publication will appear in Arabic as well.

Director's Column

Prof. B. Gidron

In reviewing plans for the next academic year, all indications are that it will be a very exciting one! The success of ICTR during its first year in building a viable infrastructure and initiating several projects has us poised this year to 'deliver the goods' on some of these projects.

We are currently working on three *original publications* treating different aspects of the Third Sector in Israel, with fascinating data on issues never before studied. In order to disseminate these findings and to bring them to the attention of as many researchers and practitioners as possible, ICTR will organize *half-day or full-day symposia* with leading figures in the relevant fields, where the findings in those studies will be presented, discussed and evaluated. In organizing these symposia, efforts are made to involve Third Sector umbrella-organizations, relevant professional associations and government agencies to participate in or co-sponsor these events with ICTR.

Our Second Annual Conference promises to be another highlight this year. We are particularly pleased that two of the leading figures in international Third Sector research, Prof. Lester Salamon and Prof. Antonin Wagner, will participate therein. Prof. Salamon is arriving in order to join us for the release of the preliminary findings of the Israeli study in conjunction with the International Mapping of the Nonprofit Sector. He will not only comment on those findings, but will share with conference participants some of the most recent findings from the comparative study he directs ("The Hopkins Project").

Prof. Wagner, President of the International Society of Third sector Research (ISTR), will review the current state of Third Sector research globally.

Based on our lessons from last year's conference, we have decided to convene the 2-day conference at a hotel on the Dead Sea. This should ensure a more "stable" participation and allow conference participants more time for informal interaction. We will see to it that the cost of participation is affordable and intend to subsidize student

participation in order to maximize their attendance.

Another exciting project ICTR will initiate this year is *Building the Israeli Third Sector Data Base*. Details on that project are presented on p.8. While data on the private and public sectors are readily available, this is not yet true of the Third Sector. The importance of such a database for Israeli Third Sector research and policy-making is virtually self-evident. The data we seek and the file we want to create will afford researchers a comprehensive view of Israel's Third Sector (or components thereof) from a whole variety of angles. From partial material already obtained, we now realize how lengthy and tedious a project this will be, as the material presently contained in the files requires a complete overhaul. But these problems were anticipated and are not insurmountable. However, in the process of constructing such a file, we realized that we'd have to overcome a previous hurdle, namely that of obtaining the files in the first place. Some files, particularly those administered by the Income Tax authorities, are legally closed to public scrutiny. In other cases, where no legal constraints exist, our experience has demonstrated that some agencies possessing such data (though certainly not all!) were reluctant to cooperate with us and our attempts to receive these data are currently stalled. This is not a private matter between ICTR and certain public agencies, but rather one of principle. The issue at hand is nothing less than the openness and transparency of the Third Sector, for a policy of secrecy may suggest that those roiling therein have something to hide.

The importance of openness and availability of data on Third Sector organizations to researchers and to the general public alike cannot be understated; it is linked directly to the issues of accountability of and public confidence in the Third Sector, which in turn is linked to the kinds of roles this Sector can and should play in society. The 'Freedom of

Information' Act recently passed by the Knesset requires all public agencies (with obvious exceptions) to open their files to the public upon request. From the perspective of Israel's bureaucracy, this is a revolutionary law which, when implemented, should dramatically impact the state of information on Third Sector organizations - especially among those agencies which are presently less than eager to share their data. It should also hasten the process by which data on the financial aspects of Third Sector organizations held by the Income Tax Authorities (currently shielded by law from public scrutiny) will become public domain. But openness does not only apply to information held by government and public agencies. It applies no less to individual Third Sector organizations, some of which are equally reluctant to disclose information on their activities and finances. A project by the Israeli Voluntary and Nonprofit Sector to create a Code of Ethics for Third Sector organizations, including provisions for transparency and openness, should be highly commended. It is hard to imagine how we, as researchers, will be able to seriously apply our trade without such openness.

Let me end this column with a farewell. Smadar Kra-Moreno is leaving ICTR. While her title was the Center's "administrative assistant", I always considered her my partner. She spared no effort to guarantee that whatever ICTR produced was and looked nothing less than first class. I refer not only to the conference she organized single-handedly last March or the newsletter and publications she put out, but also to the courtesy with which she received telephone inquiries and the speed with which matters were expedited. During last year's conference dinner, we all raised our glasses and congratulated her on her upcoming wedding. I'm sure you all join me in raising a (virtual) glass in wishing Smadar and her husband lots of success in Tel Aviv.

Smadar is followed by Efrat Nativ-Ronen who comes to ICTR with an impressive academic background and experience. Efrat will be actively involved in some of ICTR's research projects.

ISTR's third international conference, Geneva, July 1998

The International Society for Third-sector Research (ISTR), founded less than ten years ago, has already become the preeminent scholarly association in its field, boasting some 500 members from over 70 countries and from a variety of disciplinary backgrounds.

The Society, currently led by Prof. Antonin Wagner from the University of Zurich, Switzerland, performs an important role in promoting research on the Third Sector internationally. Among the vehicles employed by ISTR in the pursuit of its mission are publication of the *Voluntas* journal, organization of international conferences, initiation and support of regional research networks, promotion of collaborative research, and more. The extensive activities of ISTR were

evident in its third biennial international conference, which was held this past summer at the University of Geneva, Switzerland. The central theme of the conference was the role of the third sector in conflict resolution and promoting peace and was highlighted by the presentation of findings from the International Study of Peace and conflict resolution Organizations (ISPO). In addition, some two hundred papers were presented in dozens of sessions.

The Israeli presence at the conference was impressive numbering twelve participants, half of whom presented their work. In addition to the research links that were emphasized at the conference, much organized and informal social activity took place outside the

lecture halls, most notably a dinner cruise on Lake Geneva and a cocktail party and reception at the Red Cross and Red Crescent Museum. Also, various regional research networks were founded, and many collaborative research efforts were initiated.

The conference, characterized by a high academic standard of presentations, a pleasant atmosphere, and extremely efficient management was deemed a success by its many participants (some 400 ISTR members and guests). The general membership assembly, before formally adjourning the conference, determined that Dublin, Ireland would be the site for the fourth international conference in July, 2000.

A new project: the Israeli Third Sector database

In recent decades, the Third Sector has attracted both popular and academic interest in Israel, due to the growth in its scope and its importance to the Israeli economy and society. Consequently, the need for a comprehensive and reliable database on this significant Israeli social and economic phenomenon has evolved. The state of the data on Israel's Third Sector is far from satisfactory. Much of the data on Israeli nonprofits lacks order and continuity and those that are collected are often scattered among a variety of agencies that use differing criteria for their information. This state of affairs results in the inability to integrate different data on a single organization or group of organizations. Unfortunately, some of these databases are plagued by inaccuracies and disarray and there are no plans to improve the situation. Furthermore, a large part of the existing data is unavailable to the public. Hence, the insufficient data, its methodological shortcomings and its problematic accessibility have all likely frustrated those researchers attempting quantitative analyses on the Third Sector.

The Israeli Center for Third-sector Research regards the establishment of a

comprehensive database of the Third Sector as one of its primary tasks. Indeed, part of its mission is to provide the public and policy makers in Israel with the data necessary to understand the activity of Third Sector organizations in Israel, and to formulate public policies accordingly. We therefore intend to establish a database on Israeli Third Sector organizations that will consolidate, organize, and later disseminate existing data to those interested parties from various public agencies.

The proposed database will gather all available structural, legal and fiscal data on Third Sector organizations in Israel - past and present. These data will be reorganized and computerized so as to comply with the strictest academic standards of quality and reliability and become amenable to research and inform policy making. The data, when ready, will be utilized by The Israeli Center for Third-sector Research staff in the preparation of reports and publications and will be made available to other researchers as well.

Presently, the project is in its very initial stages; access to a few public databases has been secured, and negotiations with others are

currently underway. Much effort was expended in the cleaning, reorganization and development of an infrastructure that would facilitate the merging of data from different sources. Despite the difficulties encountered, we plan to present some of the preliminary findings from the database within the next few months.

ICTR Managing Structure

ICTR Steering Committee:

Prof. W. Ackerman (chair),
Prof. R. Carmi, Prof. A. Reichel,
Prof. J. Weinblatt

ICTR Director:

Prof. Benjamin Gidron

Methodological Advisor:

Prof. Shmuel Shye

Assistant to the Director:

Efrat Nativ-Ronen

Israeli Center for Third sector Research • Ben-Gurion University of the Negev • P.O.B 6531, Beer-Sheva 84105 Israel.
ICTR phone: 972-7-647-2323 • ICTR fax: 972-7-647-2933 • ICTR e-mail: ictr@bgu.ac.il • ICTR Web: <http://www.bgu.ac.il/ICTR>

Second ICTR's Annual Conference to Focus on the "Characteristics of the Israeli Third Sector"

As the new academic year is now under way, ICTR's plans for its Second Annual Conference are already gearing up. Building on last year's successful meeting, the Conference will again provide a stage for Israeli Third Sector researchers, in all disciplines, to present their work, completed and in-progress.

Prof. Antonin Wagner פרופ' אנטונין ואגנר

This year, as the work on the **Mapping the Israeli Nonprofit Sector within the Hopkins Project** is in its final stages and data on many of the project's components will be available, the organizers have decided to use the ICTR Annual Conference as a 'Release

Conference' - the venue where findings from both the Israeli study and the international, comparative study will be presented.

The findings of the Israeli study will be presented by the teams that conducted the research on the various components within the project, namely: H. Bar-Mor - Legal aspects; I. Silber & Z. Rosenhak - Historical aspects; E. Hadar, S. Peleg, N. Brenner & H. Katz - Economic aspects; Y. Katan & M. Talias - Policy aspects; B. Gidron, S. Shye, & A. Lazar - Patterns of Giving and Volunteering; S. Shye & E. Zichlinsky - Impact of the Sector on Society.

Each of these components is of course a story in and of itself, put together we should begin to see the comprehensive and multifaceted picture of the Israeli Third Sector.

The Israeli data will be put in the context of the broader international picture by the initiator and director of the International Nonprofit Sector Project (currently conducted in 35 countries), Prof. **Lester Salamon** of **Johns Hopkins University** who will present initial findings from this pioneering study.

Another distinguished guest planning to attend our Conference is Prof. **Antonin Wagner**, from the University of Zurich, Switzerland, who is the current President of the **International Society of Third sector Research (ISTR)**.

ICTR Announces award for innovative third sector research

ICTR's Steering Committee has decided to grant a special award to a Third Sector Scholar, Israeli or international, who, in his/her studies, has introduced innovative conceptual frameworks or methodologies, and thus contributed significantly to the understanding of and thinking on the Third Sector or aspects thereof.

The award, which will be granted for the first time at the ICTR Second Annual Conference in March 1999, should help in promoting the visibility and appreciation for this new field of research.

In this Issue:

<i>Second ICTR's Annual Conference</i>	A
<i>ICTR Announces Award</i>	A
<i>A New Project: the Israeli Third Sector Database</i>	B
<i>ISTR's Third International Conference</i>	B
<i>Director's Column</i>	C
<i>Forthcoming Publications of the Israeli Center</i>	D
<i>A Guest to ICTR: Prof. Debra Mesch</i>	D
<i>ICTR offers Scholarships for Doctoral and Masters Students</i>	D